

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 270
pol leta . . . 120
četrt leta . . . 60
na mesec . . . 20

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 400
pol leta . . . 200
četrt leta . . . 100
na mesec . . . 35

JUGOSLAVIJA

Plačano do

Ljubljana knjižnica

Ljubljana.

Novi naročniki naj pošljajo
Površni franko

Članstvo po
100 in sicer
55 mm
1. letnik 2.00
površni.

Uredništvo je v Ljubljani, Francišanska ulica šte. 6/I.
Telefon šte. 360. — Upravništvo je na Marijinem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 1 krono.

Vprašanjem glede inserstov i. dr. se naj priloži za odgo-
vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

Ratifikacija sanmargeritskega miru.

Beograd 17. nov. (Izvirno poročilo.) Včeraj popoldne je bila seja ministrskega sveta, kateri sta prisostvovala tudi ministri za zdravje in prosveto, ki sta došla v Beograd. Na dnevnem redu je bil ranalski dogovor. Sklenjeno je, da mora vsaki minister dogovor osebno podpisati ali na izjavi, posledice ter izstopiti iz vlade. Naš dopisnik doznava iz krogov aktivnih ministrov, da bodo najbrž vsi ministri podpisali

dogovor. Morda bo samo dr. Korošec predložil gotove ugovore, da ne bi Slov. ljudska stranka pri volitvah breveč trnela.

IDU Zagreb, 17. nov. (Ričeč poročila iz Beograda, da se bosta ministri Narodnega kluba vsekakor izjavila za ratifikacijo miru z Italijo kar se da skleniti iz tega, da na zadnji seji ministrskega sveta nista podala nobenih ugovorov proti pogodbi v S. Margheriti.

Naša vlada bo zahtevala odstranitev D'Annunzia z Reke.

Beograd 17. nov. (Izvirno poročilo.) Naš dopisnik doznava iz dobro poučenih krogov, da bo naša vlada poslala rimski vladi noto, kjer bo

zahtevala, da italijanska vlada čimprej spravi z Reke D'Annunzia, da se bo moglo pričeti z izvršitvijo ranalske pogodbe.

Angleško-ruska trgovska pogodba.

London 17. nov. (Izvirno poročilo.) Po vesteh londonskih listov bo Lloyd George s pomočjo trgovskega ministra Hernesa in zakladnega ministra Chamberlaina dosegel ugovor, da se ta teden, da se sklepe s sovjetsko Rusijo trgovska po-

goda. Lloyd George mora v kabinetu premagati velik odpor proti tej pogodi. Kriza se le poostrija, ker nameravata Walter Long in Cecil v kratkem izstopiti iz ministrstva.

Okolu grškega prestola.

Zeneva 17. nov. (Izvirno poročilo.) Kralj Konstantin je na vprašanje izjavil, da ga izid volitev na Grškem ni presenetil. Po njegovem mnenju bo posledica volitev ta, da se on kralju povrne na grški prestol.

LDU, Pariz, 17. novembra. Atenski dopisnik »Journala« je brzojavil 15. t. m. nastopno izjavo Venizelosa: Stori sem svojo dolžnost. Ljudstvo je obsodilo mojo politiko. Jaz se umaknem. Dželo v Vrhovni Makedoniji, ki sem jih pomagal osvoboditi, so me poslali na cedilo. Zgodi naj se volja ljudstva.

IRONIČNE ČESTITKE.

Beograd 17. nov. (Izvirno poročilo.) Včeraj ob pol 12. dopoldne sta ameriški in francoski poslanik posetila ministrskega predsednika dr. Vesniča ter v imenu svojih vlad izrazila zadovoljstvo zaradi dosežene sporazuma med Jugoslavijo in Italijo. Poslanika sta zlasti poudarila žrtve, ki jih je Jugoslavija doživela za evropski mir.

Beograd, 17. novembra. (Izvirno poročilo.) Regent Aleksander je sprejel od predsednika francoske republike čestitke povodom doseženega sporazuma z Italijo. Enake čestitke je dobil ministrski predsednik dr. Vesnić od romunskega ministrskega predsednika.

RADIČ BO IZPUŠČEN NA SVOBODO.

LDU Zagreb, 17. nov. »Večer« poročila iz Beograda, da je zelo verjetno, da bo Stjepan Radić še pred volitvami v konstituantno izpuščen na svobodo in da se ministrski predsednik dr. Vesnić osebno zanima za to da se Radić izpusti iz zapora.

WRANGLIOV UMIK.

London 17. nov. (Izvirno poročilo.) Po vesteh iz Odese, se je Wranglu z 20.000 vojakov posrečilo, umakniti se na ladje. Izpraznitev mesta se je izvršila precej v redu, ker je bila končana, predno so dospeli rdeči čete.

AMERIKA POMAGA WRANGLU.

Pariz, 17. nov. (Izvirno poročilo.) »Chicago Tribune« javlja iz Carigrada, da je ameriški admiral Bristol odposlal v Sebastopol eno križarko in 26 rušic, da pomagajo pri izpraznitvi mesta in Krima. Na Krimu je izbruhnila panika. Pričeli so že pleniti.

BLOKADA V ČRNEM MORJU.

Berlin 17. nov. (Izvirno poročilo.) Po vesteh iz Londona poročajo brzojavke iz Carigrada, da se je blokada ruske in turške obali na Črnem morju že pričela po antantnem brodomu.

Roman

*KRALJEV VITEZ.

na zadnji strani

GOTTHARDI VESNIČU.

IDU Zagreb, 17. nov. Predsednik reške avtonomne stranke Gotthardi je poslal ministrskemu predsedniku dr. Vesniču spomenico, v kateri zahteva, da se moralo z reškega ozemlja odstraniti brezpodgovno vse volne sile in da naj to ozemlje zasleduje nevtiralne čete. Te čete naj bi ostale na reškem ozemlju toliko časa, dokler se ne bi ustvarila definitivna vlada. Obenem bi se moralo onemogočiti, da ostane na reškem ozemlju kakor koli politična ali vojaška oseba Italije ali Jugoslavije. Za reške državljane se naj smatrajo samo oni, ki so ob izbruhu vojne bivali vsaj že 10 let na Reki.

PROTINEMŠKE DEMONSTRACIJE NA ČESKEM.

Praga 17. nov. (Izvirno poročilo.) Danes dopoldne so posamezne skupine demonstrantov poskušale odstraniti napise pri nemških trgovinah in prisiliti lastnike trgovin, da zapirajo svoje lokale, kar se je tudi zgodilo.

SHOD V MESTNEM DOMU.

Ozredni odbor zasebnih uradnikov je sklical svoj v Mestni dom protestni shod proti nameravani ministrski uredbi, s katero ob se onemogoči štrajki. Shod je otvoril predsednik omenjenega društva g. Orehek, ki je pozival na boj zoper največjega sovražnika — kapitalista. Izjavil je, da hoče uradništvo imeti urejeno državo, križar je planje »Jutra« in »Slov. Narod«, ki sta vrela vladni radijski zakonik napako v zaščito. — Soc. demokrat Mihevc je izjavil, da je tak zakon pri nas nepotreben. Ministri, da so lakaj kapitalizma. (Klic: S Kristanom vred!) Govornik: Da! Na to je govoril g. Hiter, za njim pa g. Propeh. Izjavil je, da so se soc. demokrat opetovno izjavili proti načrtu zakona o uredu in radu. — V imenu komunistov je nastopil g. Fabjančič, ki je povedal, da so komunisti prepričani o neveljavnosti načrta tega zakona. (V izjavi je bral: Dot z demokratsko in reakcionarno vlado!) Za NSS je protestiral proti zakonskemu načrtu g. Brandner. Izjavil je v imenu NSS, da že sama namera takega zakona meče na našo državo samo najhujšega reakcionarstva. Ako protestiramo proti zakonskemu načrtu, delamo za državo, listi pa, ki zakon propagirajo, rušijo državo. NSS bo storila vse, da so ta zapon onemogoči in nakana zlomi.

Nato je nastopil g. dr. Knaflič v imenu JDS, toda ko je začel razlagati, kdo je zakon predlagal, je nastal velikanski hrup, ker je »Jutra« čisto drugače pisalo kot je g. dr. govoril. Po viharjih medijev mu je predsednik odvez besedo, na proteste so mlajšnikov pa je zopet začel govoriti dr. Knaflič, naker je zopet nastal hrup. Pri njegovi izjavi, da bo JDS vedno nastopal proti reakcionarnim pohvatom kot je ta zakon, je v dvorani nastal hrup in smeh. Nato je podal izjavo za jugoslovanske železnice g. Deržić, za njim pa je g. Hiter prečital resolucijo, ki je bila po malbi spremembi soglasno sprejeta.

Ratifikacija.

Kakor na povelje je obrnilo naše časopisje kopja. Pred par dnevi so sami glasovi in klici na protest proti sanmargeritski pogodbi in proti delegaciji. Danes so že dani prvi takti za godbo, ki bo mogoče v kratkem slavila gospoda Vesniča in Trumbića.

Teh dveh gospodov mi pač ne bomo opevali v ditirambih. Kajti naše mnenje je, da nam je njihova politika že od vsega začetka pripravila to zlo, ki nas je zadelo v S. Margheriti. Danes bi morali, če bi hoteli podati točen pregled, začeti pri politiki gospoda Pašića, pretrsti delovanje jugoslovanskega odbora in delo vseh naših emigrantov za časa vojne. To bi bilo pač brezplodno voščeno rezultatu, ki ga imamo sedaj na papirju.

Konstatirati pa moramo, da mi nismo bili solidarni s politiko našega zunanega ministrstva. Ta ugotovitev je potrebna, ker se ponekod pojavljajo glasovi, ki trdijo nasprotno. Zato bi bilo dovolj pogledati stare številke našega lista in videlo bi se, da smo bili delež od pristajanja na naše diplomatske akcije.

Toda dovolj. Kakor smo glede oseb še vedno izstajali mnogi kot svojčas, tako nam ni potrebno niti glede vprašanja ratifikacije pogodb obratiti plašča po diktatu od nevednikov. Že pred nedeljskim protestnim shodom smo izrazili na tem mestu, da bo ratifikacija izvršena. Vsak protest je danes zaman. Kajti ta pogodba ni nov čin v naši državni zunanji politiki, ta pogodba je le končni elekt čisto posebnega političnega načrta.

Ratifikacija se bo torej izvršila. To, liko bolj izvršila, ker je doživel Venizelos, naš zaveznik, na Grškem pri volitvah popoln poraz. Mi smo osamljeni in v tem osamljenju našim vodilnim državljnikom ne bo težko utemeljevati nujnost podpisa.

ZOPET ŽELEZNIČARSKI ŠTRAJK V NEMŠKI AVSTRIJI.

Gradec 17. nov. (Izvirno poročilo.) Na proci Knittelfeld—St. Michael so železničarji pričeli stavkati. Vzrok stavke tiči v tem, da dobivajo železničarji slab kruh in da se ho cena sladkorja v kratkem zelo povišala. Promet na tej proci je ustavljen. Brzovlak Praga—Trst — Beograd je moral voziti preko Meidlinga — Brucka — Gradca in Maribora. Dunajski brzovlak 11/2 vozi preko Salzburga.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA.

17. novembra.

Valute in devize.

Zagreb: Valute: Dolarji 144—145.50, avstrijske krunice—26, francoski franki 830—840, napoleondorji 478—482, marke 187 do 189, lire 505—520, angleški funt 0—485, češkoslovanske krunice 150—160.

Beograd: funti 125—121, francoski franki 215, dolarji 37.70—36.40, lire 130 do 127, čs. krunice 43, marke 45.50—45, avstr. krunice 7.50, napoleondorji 123—122.

Beograd: London 124.50—123.50, Pariz 210—207, Rim 127—125, Praga 39, Dunaj 6.70—6.40.

Curich: Berlin 9.25, Newyork 645.50, Pariz 38.45, London 22.20, Milan 23.55, Praga 7.35, Budimpešta 1.30, Varšava 1.35, Dunaj 1.95, avstrijske krunice 1.30.

Dunaj: Zagreb 430—440, Budimpešta 99, Varšava 113.50—123.50, češke krunice 605—615, dinarji 1570—1630.

Praga: Dinarji 265, marke 115.75, švic. franki 1290.50, lire 308, franc. franki 515.50, funti 297, dolarji 83.50, avstrijske krunice 16.15, poljske marke 20.50.

Effekti.

Zagreb: Banka za Primorje 1100 do 1400, Jadranska 1900—2025, Jugoslovanska 650—654, Ljubljanska kreditna 950—1000, Prva hrvatska 9500—9600, Riječka pučka 520—550.

Prodniki.

Samobor: Pšenica 940—945, oves 270 do 275, koruza 350—360. Tendence zvalna.

Ostje: Pšenica do 950, oves 280 do 290, koruza 380—390, beli žitni 700—705. Zanimanje za produkte veliko, cene skalejo.

Ing. arh. prof. Rado Kregar:

Nastop naraščaja.

XVIII. razstava v Jakovčevem paviljonu

Ko so se v zadnjem času pojavili na ljubljanskih ulicah plakati, v listih pa članki in slavošpevi na nastop abstraktne umetnosti pri nas, je zavladalo v krogih naših umetnikov in kritikov radovedno pričakovanje ekspresionistične umetnosti, ki prihaja, da zavzame kakor Izraelci Jeriho z vikom in krikom metropolo Ljubljano.

Prišel je val nove smeri, ne iz velenosti Dunaja ali Pariza, temveč iz najnovejšega kulturnega centra — iz Novega mesta. Godbena, slovena in obrazovna umetnost so se združile v skupni nastop.

Prva je prišla godba Marija Kozola. V koliko je njegova umetnost nova in nedosegljiva, naj presodi obektivna kritika. Nastop obrazo-

valne umetnosti pa je otvoritev XVIII. umetniške razstave v Jakovčevem paviljonu.

»Slovenec« je prinesel na obe panoi nove umetnosti slavošpeve še predno je bilo javnosti dano spoznati in soditi nove ljudi. V felitonu o slikarstvu pravi priznani umetniški kritik dr. Stele, da bo nudila nekaj povsem novega. Oglejmo si torej to novost!

Razstavili so g. Jakac, Fran in Tone Kralj, M. Mušič in Skalkič. Primat med razstavljalci je Jakčev. Njegove študije in skice kažejo veliko skrajnost v risbi. V par potezih izraža povsem jasno preoblebo in funkcije posameznih telesnih udov. Zlasti so dobre njegove pokrajinske študije. Zal, da niso slike podrobneje označene, da bi morel na posamezne umozorili. Na vseh pa se pozna pozitivno umetniško znanje, katero si je Jakac pridobil z marljivimi študijami. Čerprav tega on morebiti sam noče priznati. Jakac je

dober impresionističen talent, ki bo z resnim delom in študijami dosegel mnogo več, nego z ekspresionističnimi potkusi. Njegovi skice in razstavljeni mnogi pripravili bi na še večji uspeh, če bi jih Jakac še bolj izbral in razstavil samo najboljše. Končno sodbo o Jakcu bo mogoče izreči tedaj, ko bomo imeli poleg skic pred seboj tudi dovršena dela.

Razstavljena dela bratov Kraljev nosijo to pot kakor že v zadnji razstavi tudi sedaj pečat dimaške takozvane »moderne« umetnosti. Način izražanja v risbi in plastiki je pri obeh Kraljih tako podoben, da skoro ni mogoče ločiti del starošega brata od mlajšega, kar dokazuje, da stoji mlajši Kralj popolnoma pod vplivom starejšega. Vseled tega verjamo priroben za obo.

Absolutna prostost v kompoziciji, ki se popolnoma nič ne ozira na anatomske možnosti preoblikov, niti na prepoznavno posameznih udov, izražajo gledalca in napravi dela pri-

rodna. Kdor na pozna zadnje dunajske razstave v secesiji (Schiele in njegovi posnemovalci), ta bo takoj spoznal pri Kraljevih delih dunajski vpliv. Kralja sta v zunanjih oblikah na prvi pogled zastopnika moderne ekspresionistične umetnosti, ki skuša z naboritivnejšimi potezami barvami in gestami doseči oni duševni izraz, ki ga dosedanja umetnost ni mogla podati. Ta smer umetnosti se omejuje na minimum potez: vse, kar je manj pomembnega in manj karakterističnega, odpada, ostane pa samo izvleček forme in izraza. Skratka: ta umetnost skuša doseči integriteto duševnega in fizičnega življenja s kolikor mogoče skrajnimi sredstvi. Teza načina izražanja na Kralja nima. Njene geste in poteze go sicer skrajno reducirane, toda to ne dvigne duševnosti razstavljenih del, ampak jim daje izraz nkovansti, nenaravnosti, karikature. Dekorativna črta, ki je pri Kraljih uveljavljena, sliska

in tlači telega v nenaravno pozo ali pa »h lomi in trva tako, da postane nerazumljiva. Če zasledite gledalec detajle teh slik, pride do zaključka, da je njih anatomija popolnoma zerežena. Težko verjamem, da bi si bratov Kraljev postale razumljive širšemu občinstvu, posebnoma na otrokom! Po moji sodbi brata Kralja kljub vsej originalnosti nista ekspresionista, temveč simbolika, ki polagata veliko važnost na dekorativno zunanost. Dobivam vtis, da tiči slabost njih ilustracij v življenja slovenskega knueta v tem da ohrazi bodisi moški ali ženski, niso obrabi naših kmečkih ljudi. To so prei tipi degeneriranih velenščanov ali celo zločincev. Tudi geste niso okorne kot geste našega kmeta. To so nepre geste nervoznega histeričnega človeka iz ponočnih kavarn dunajskih predmestij.

Bolika sta Kralja v plastiki. Velika Madona je v celotni kompoziciji prav dobra in ima veliko deko-

Novajši dogodki.

Vse naše zanimanje se je zadnji teden sukal okoli S. Margherite, kjer se je odločila usoda zasedenega ozemlja Reke, Zadra in važnih dalmatinskih otokov v korist Italije. Zato smo v pregledu svetovnih dogodkov nekoliko zaostali.

Rdeča Rusija, ki je pred 14 dnevi na videz mirovala, se je zvrnila in obrnila kopje proti eksponeznu zaradno politike, generalu Wranglu. Udarila je nanj z močnimi vojaškimi oddelki in ga popolnoma porazila. Wrangel, zadnja mladiča francoskih bankirjev, je zbežal z ostanki svoje razbite armade na francoskem vojnem brodom v Carigradu in sedaj čaka, da ga doleti ista usoda, ki so jo doživeli že nekateri eksponezi zapadne politike po porazu sovjetskih čet. Njegova pot poide, najbrž v suženstvo na zapad, njegove opore na bo deloma sprejeta pod krov gostoljubna Jugoslavija, ker ima reakcije doma premalo.

Na Grškem se zmaga monarhistična struja pripadnikov Konstantina, Venizelosa, vodilni grški državnik in prijatelj Jugoslavije, je dobil od grškega naroda nezamislivo. Mandati njegove stranke so v manjšini, dočim so zmazali Konstantinovci z veliko večino.

Pahnjata zveza narodov skuša dokazati, da živi in te skidala zaostanki vseh držav v Zenevo. Na otvoritveni seji je povdaril predsednik zveze, Husbands, da je žensko posvetovanje prvi korak do zblizanja držav in narodov v skupno zvezo, ki bo slonela na medsebojni lojaliteti. Amerika se sele zveze narodov ni udeležila aktivno. Poslala je tja svojega zastopnika, ki ima samo nalogo opazovalca.

Naša sosedja Madžarska je ratificirala mirovno pogodbo, podpisano v Trianonu. Češkoslovaška se je s težavo posvečala mirnemu delu v državi, ker in nadleguje Nemci. Ti zahtevajo v češki republiki vse moreče ugodnosti in vrede v svojih zahtevah celo tako daleč, da hočejo obdržati snovine na habsbursko rabelstvo, da so bili ti znaki za časa habsburžanov postavljani samo radi izživljanja čestit.

Take Jonescu, rumunski zunanji minister je končal svojo pot po Evropi in se je vrnil domov. Njegova misla za sorojen Poljske v malo antanto se ni posrečila, ker so mu delali Poljaki take zapreke, katerih ne preneso nekateri člani male antante.

Bolgarski ministrski predsednik Stambolijski se vrača v domovino in namerava ob tej priliki posetiti tudi Beograd. V naši prestolici je tiho, elasu, ki bi se veselili njegovega prihoda, še ni slišati. Ali res še vedno ne mislimo na močno federacijo vseh Jugoslovancev? Sedaj, ko se nam je izneverila Konstantinova Grčica, hoče morali za Bolgari govoriti nekoliko drugače, kakor pri zasedanju Caribroda in okolice!

Na znotraj smo pri nas v volilnem boju za konstituantno. Mnogo imen prihaja na površje, ki bi hotela v bodočnosti odločiti o usodi naše države. Glejmo, da iz teh imen izberemo samo tiste, ki bodo nesebično delali za enotno in močno Jugoslavijo, ki bo segala od Črnega morja do Soče!

Podpirajte Jugoslovansko Matico!

rativno vrednost. Edino, kar moti na njej, je lezna poteza ob ustnicah. Seveda anatomične pravilnosti tudi ta Madona nima. Kralja kazeta precešen talent kljub dosedanjim delom, ki odzračajo pred modri kakor da pravi, večni umetnosti.

Tretja skupina na razstavi tvoja Mušic in Skalicov. Oba sta si zelo podobna — v nerazumlivosti. Ne veta, če, kaj hočeta. Ta dva s Podbevškom vred tvorita pravo zastopstvo novomeškega ekspresionizma, če že hočemo tako imenovati novo smer nerazumlive umetnosti. Čudim se, da sta mušic in Skalicov razstavili pri Jakoniču, kjer so doslej gostovali resnejši umetniki. Pri povledu na te slike, nastane in akvarele mine človeka potrebitivost. Vsaka slika ima drugačen izražanje in tehniko. Ena je impresionistična, druga naturalistična, tretja v potezah ekspresionistična, četrti zvoli dekorativna. Če skuša umetnik, ki je že pokazal, da obvlada risbo, harmonijo barv, perspektivo itd., povečati duševni izraz s tem, da pretirava v oblikah, le

D'Annunzio.

Se vedno ni miru. Sramotni dokument v S. Margheriti je podpisan in čaka na nezakonito ratifikacijo pri nas in v Italiji. Reski pastolovci na klinb tena ne naha blazneti. Svoje izpade proti nam vodi še naorel.

Po podpisu sanmarheritske pogodbe je zasedel Rab in Krk, ne da bi imel zato najmanjši povod ali pravico. Njegova blaznost presega pač vse meje. Ker je Italija odstopila od svojih zahtev po naši Dalmaciji, se D'Annunzio srdi in neče priznati sporazuma med italijansko in jugoslovansko delegacijo. Kakor dostel, kufe nažrte za vsvoitev cele Dalmacije tudi dalje, zbira, vezba in pripravlja čete, s katerimi hoče nadaljeovati tam, kjer je ekspanzivnost italijanskega imperializma zaenkrat obstala.

Človek bi mislil, da bo italijanska vlada po podpisu miru v Vesničem. Trumbičem in Stojanovičem D'Annunzio pokorila. Ali ona tega ne stori. Kljub točki, ki jo obsega S. Margheritska pogodba, elasom katere te Reka samostojno in svobodno mesto italijanska vlada ničesar ne ukrene, in ne odpokliče D'Annunzia z Reke.

Mi na tudi sedaj molčimo in strmino ob strani. Ali res nimamo tolike moči, da bi pastolovca prišli za vrat in mu pokazali kako se izrodek potesta v prah? Mirno gledamo in trdimo, da norec prezanja naše ljudi s tistih otokov, ki so nam celo s podpisom vemoimperialista Giolittija zaščamčeni.

Nehajmo vendar igrati ponizovalne vloge brezmočnega tekmeča, ki je Italiji priporočel do okrepitve monarhije! Več ko skrajen čas je, da se naša sramota nehaj! Če smo hlabdevsko udani in suženjsko misleči podpisovali kroo papirja v S. Margheriti, ne pustimo se izživati sedaj, ko mora določbe te krpe priznati tudi Italija!

Zavozlana logika.*

Rakovo pot v svojem navdušenju za sveto stvar našega Primorja le včeraj nastopil Slov. Narod in tudi njegov sinček »Jugoslov.«, ki niti Zedljo se je kakor smo pričakovali tisti, ki stočimo na strani in odtam metrimo shode za ... itd.

Že po koroskem plebiscitu je pljunil Slov. N. slovenskemu narodu v obraz, ko je priobčeval članke »Robske duše«. Mnogo tega, če ne vse, bi se lahko opravilo med štirimi stenami.

Baš tako je v dobi St. Margheritskih porazov prišel Sl. Narod prvi tuliti: ne damo ... podpis seveda odrečemo ... smrt tistim, ki podpisali in se vse polno takega besedice. Naravnost gupno na to, da le prinesel celo naslov: revent nezadovoljen? Mnogo nas je bilo lasno preničanih, kako bo slo v St. Margheriti in tudi o tem, da je Sl. N. vse to dobro poznal.

Kaj hočete? Slov. N. pravi, da je divjal v svojih slen strasti (vkljub svojemu 50. letu). Sedaj se je pomiril in bo ozdravil čitatelje, vsake demagogije. Povejmo si lasno iz obličja v obličje: Sl. N. bo pozabil ladjanski problem, včeraj je storil

* Ta članek smo preteli od dopisnika, ki se ni še nikdar oglašil v političnem listu in le ob času avstrijskih preizkušanj trpel kot političen zročmec. Od. m.

odpušljivo. Toda smatrati za umetnostne produkte dyeh ljudi, ki nimata naravnostnejših polgov o risanju, perspektivi itd. to je vendar malo preveč. Finale teh »umetniških« prireditev je naoravit v. Podbevšek s svojim recitacijskim večerom. Opiem le napisal sodbu univ. prof. dr. Šerko.

Nastop te najmlajše umetniške smeri je imel namen ovreči osebno mnenje dr. Tavčarja o »moderni«, posebnost novomeški umetnosti. Dosegel ne je ravno nasprotno. Ne pravim da je samo klasična umetnost edino prava in vsled tega posnemana vredna: trdim pa, da je najvišja umetnost ona, ki ustvarja popolna, zaključena, enotna, primitivna, ter vsled tega sama po sebi razumljiva dela. Umetovtor mora biti kot produkt ženita, tako originalen in vsebinsko popoln, da obvlada onavovalca ter mu ostane v trdnem spominu. To na more doseči samo tisti umetnik, čigar umetnine so izkristalizirane plod trdnega študija, resnega dela in dolgoletnega razvoja.

že svoj prvi korak. Zdi se bo osnovalo še društvo Jadranski Zvon in vse bo dobro. Narodna sviniarila (Pieteršnik nima drugega izraza) na je, da se upa ta pobornik (te besede pa Pieteršnik nima) narodne ideje govoriti o tako svetih stvarih, kot so te.

Sledimo, kaj pošilja slov. javnosti v prevdarek:

Pravi:

1. Stvari ne smemo presojati s svojega ozkega, slovenskega stališča. — Ker smo sesali že z materinim mlekom ideje, da moramo biti Slovenci drž. svobodni in nam more ta svoboda zasitiati le v jugoslov. državi, ne priznavamo naševa stališča ozkim, ampak državnim! — Torej dajmo se razrežat, razžagati in razkosat, dajmo glavni pod riljino zaradi nekega namišljenega državnega interesa.

2. Vsi vemo, da je bila ponudba v ladjanskem ultimatu ugodnejša, kot sedanja. Kdo je tedaj ugovarjal podpisu? Mi, ki še dages ugovarjamo. Slov. N., narodni zastopniki in slov. ministri. Mislim, da v poslednjih treh faktorih ni zapaden slovenski narod.

3. točka govori, da je Italija nato poskusila sve intrige, kako bi nas očrnila pri Francozih in Angležih. O nadcu Wilsona smo razpravljali že leto dni: pri Francozih in Angležih slov. del jugoslov. države ni bil nikdar priljubljen. Vedeli smo tudi za vse posledice, ki izvirajo iz tega. Da še celo več so naši časopisi razpravljali na glas: kako Italija ruje v Madžarski. Avstriji. Bolgariji proti nam. Seveda vsega tega ni vedel z. dr. Trumbič, ki ima v naši državi mesto v zunanjem ministru in mora po materinsko skrbeti za slov. del jugoslov. države. Povsod se take zadeve razpravljajo v ministrskem svetu — pri nas pa so čakali revolucije v Italiji.

4. Popolnoma se strinjam, da je bil sedaj edini izhod podpis v Santi Margheriti. (NB.: Če je bil položaj tak, kot va nam servira slov. časopisje, za Boga milega, če je res tako, čemu no tem protesti, resolucije shodi itd. Toda ne razumemo pa delstva, kaj le počelo jugoslov. zunanje ministruje, da vse leto ni spoznalo, kaj se po svetu godi. Tudi tega ne, zakaj ni podpisalo januarskega ultimata, če mu je bila toliko pri srcu slovenska pokrajina. Tedaj naj bi pozvali dr. Trumbič doktor Stojanovič dr. Vesnić obo želio za popularnost, kot so in sedaj. Kaj tedaj ni bilo eminentno važnih, državnih interesov? Kaj tedaj ni bil državni blagor, najvišji blagor? (Slovenija je namreč sestavni del jugoslov. države.) Treba je še samo odgovora dr. Trumbiča, da je čakal koroskega plebiscita, kjer so Slovenci zavozili in jih sedaj mrzi kot robske duše.

5. Sl. N. na se ni dotaknil točke, ki je zelo važna. V vseli pogodbi ni omejene pravice, da se smelo v zasedenem ozemlju ljudje posluževati svojega jezika, jugoslov. diplom etc. Edino to stoli, da smo mi vse priznali 1000 Italijanom pri nas. — Tukaj pa lahko govorimo o izdajstvu. (Da pa Sl. N. ne bude zopet zavijati mu novemu, da je on srbski del naroda, ki čuti z nami, razbil dr. Trumbiču okna. Ali so to tudi temni elementi, ki nresnato položaj z ozkosrčnega separatističnega slovenskega stališča in ne državnega? Ali so ti tudi protidržavni rovari? Sklenam s tem, ker se mi zdi potrebno, da se ljudi, ki pišejo stvari kot včeraj Slov. N., javno žigos, ker te na ta način ho razvozlan lozika ki nam to Slov. N. že 50 let vozia.

Nemiri v Hebu.

LDU, Praga, 16. nov. »Prager Tagblatt« poroča iz Heba: Naklen na spomenik cesarja Jožefa le skrajno razburil prebivalstvo: ta razburjenost si je v nedeljo dopoldne dala duška v burnih prizorih. Hebanci so razdelali češko šolo, razbili pohištvo in va vrel na cesto. Pomoči na nedeljek okoli ene ure je prišlo okoli netraist čeških volakov z nasadenimi baioneti na Kolodvorsko cesto in se postavilo v rojno vrsto. Ker so na treu postavljeni redarji slutili nov napad na spomenik, so obvestili orožništvo, ki je nemudoma prihitelo. Nato so vojači izginili v temi. Včeraj onoldne se je raznesla vest, da se namerava nov napad legionarjev na spomenik. Zato so orožniki in redarji zasedli tre in stražili spomenik. Naposled so naročili dvema delavcema, naj prikujeta soho z železnimi sponami na

podzid. — »Bohemla« javlja: Ko je prišlo na Kolodvorsko cesto 20 častnikov, med katerimi je bilo baie šest Francozov, je zabela r. žica »Die Wacht am Rheine«, kakor je eden izmed častnikov pretil z ročno granato. Ob prerekanju so nekateri častniki noreenili revolverte in oddali več strelav, ker so se čutili ogožene. Zagnali so tudi dve ročni granati, ki sta lahko ranili pet oseb.

Priporočajte „JUGOSLAVIJO“

Jugoslavija.

Za koga volja ta naredba?

LDU Beograd, 16. nov. Ministrstvo prosvete je izdalo naredbo, po kateri se morajo ljudsko - šolski učitelji, ki ne znajo srbohrvatski, naučiti tega jezika v najkrajšem času ustno ali pismeno toliko, da ga morejo ustno predavati na ljudskih šolah.

Ministrski svet o Rapallu.

LDU Beograd, 16. nov. Danes je bila seja ministrskega sveta, ki je trajala od 19. do 21. Predmet razpravljanja je bil rezultat pogajanj z Italijo v S. Margheriti, potem pa so razpravljali o tokočih poslih.

Po grških volitvah.

LDU Pariz, 16. nov. Po volilnem porazu venizelistov je postalo vprašanje prestolonasledstva zopet aktualno. Zavezniški ne bodo pripustili, da bi zasedel prestol ekskral Konstantin.

LDU Atene, 16. nov. Govori se, da odpotuje Venizelos v. Inozemstvo. Njegov naslednik bo. ali Gumaris ali Rhallis. Iz izjav Gumarisa je razvidno, da se zunanja politika ne bo izpremenila.

LDU Berlin, 17. nov. Listi javljajo, da je Venizelos na vojni ladji zapustil Grčijo. Nadatje poročajo, da Rhallis ni sprejel pooblastila, naj sestavi nov kabinet.

Wranglov beg.

LDU Carigrad, 16. nov. Poročevalec lista »Chicago Tribune« javlja, da se je general Wrangel včeraj na ruski križarki, ki je vzela na krov tudi valsko. Tei transporthu, ki je 20.000 vojakov in ena ladija z ranjenci so odplule z neznanim namonom. Ostanki Wranglove armade se lunajsko branilo; vendar pa je položaj nevzdržen. Mnogi častniki so se sami ustrelili, da ne bi prišli v roke rdečim četam. V Carigradu pričakujejo 25.000 beguncev.

Balakovec zavzel Minsk.

LDU Sanktholm, 16. nov. »Aftenbla-

Beleške.

Da, da, da — mhm ne — ne in da! Na sinočnjem protestnem shodu privatnega uradništva proti zakonu o »redu in radu« se je oglašil tudi neoficielni zastopnik JDS ter poskušal prav po ljudovski teguliti za »da« in za »ne«. Rad bi bil »da«. — Govoriti je moral »ne«, in ker se nikakor ni mogel definitivno odločiti za »da« ali »ne«, so mu pomagali zborovalci, da se je izjavil proti »Jutru«. Kako se je končala stvar v redakciji, ne vemo.

Doklade za živnozdravnike.

LDU Beograd, 16. nov. Na predlog poljedelskega ministra je sklenil ministrski svet, da dobijo živnozdravniki razen stala ne plače na službenem potovanju po dva dinarja od kilometra in šestnaest dinarjev dnevnice, kadar potujejo službeno.

det« javlja iz Riga, da je general Balakovič zavzel Minsk. Boljševiki so zasedli Bobruisk in Borisov, vendar pa se njihove postojanke ob Berezini ne bodo več dolgo držale.

Za novo zvezo narodov.

LDU Pariz, 16. nov. Listu »Chicago Tribune« se javlja iz Filadelfije, da je list »North America« danes prinesel članek, v katerem se izjavlja, da bo predsednik Harding pozval ministrske predseidnike Anglije, Francije, Italije, Japonske in Nemčije in pa Elthu Roota, da se ustanovi nova zveza narodov na temelju svetovnega razsodišča, kakor ga je predlagal Root. Kakor piše isti list, predsednik Harding ne namerava priti v Evropo.

Voleposlaniki o Madžarski.

LDU Pariz, 16. nov. Voleposlaniška konferenca se je bavila v poročili o nameravi preobratni akciji na Nemškem in Madžarskem. Sklenila je pozvati ententno mislijo v Budimpešti k odločnemu posredovanju proti temu načrtu. Hortyjeva vlada se opozarja, da bo za vsak polkus preobrata proti kateremukoli sosedu odgovorna. Razen tega se zahteva od Hortyjeve vlado, naj se kar najhitreje izvrši ratifikacija in demobilizira armada.

Gospodarstvo.

PUŠKARSKA OBRT V SLOVENIJI

Slovenska puškarska obrt je dosedaj opetela v Borovljah. Tam je bilo večje število slovenskih puškarijev, ki so s svojimi izdelki zalagali Slovenijo, Hrvaško, Bosno, Hercegovino ter Dalmacijo. Vselej koroske nesreče je obstoj slovenskim puškarijem v Borovljah in okolici docela onemogočen tako iz narodnega kakor iz trgovskega stališča. Izvoz v Jugoslavijo je zelo otežkočen, odnosno popolnoma zaprt, na avstrijski tri se pa slovenski puškari niti pokazati ne sme. Vselej teh razmer so slov. puškari prisiljeni, misliti na čimprejšnjo izselitev. Zato se je del teh puškarijev že tudi iselil in izbral kot svoje novo obratovališče mesto Kranj, trgovsko središče naše Goranske. Mesto samo je pa tudi jako pripravno za industrijo: živahen železniški promet, skoro v neposredni bližini Ljubljane, elektrika in vodna sila itd. Povdarjati moramo tudi to, da se je kranjsko meščanstvo z največjim veseljem in naklonjenostjo oprijelo te misli in gre puškarijem, kakor tudi pripravljalnemu odboru za ustanovitev Puškarske zadruge v Kranju, v vsakem oziru na roko. — V Kranj se preseli tudi največja puškarska tvrdka Peter Vernig, družba z o. z. v Borovljah in bo v najkrajšem času začela tu s svojim obratom. Slovensko javnost opozarjamo na to novo panogo naše industrije. Za eventualna pojasnila se je obrniti na »Puškarsko zadrugo v Kranju«.

Borza.

LDU Beograd, 16. nov. Devize: Pariz 209.50, Dunaj 6.80, Rim 128, Curih 455, Berlin 44, Valute: Dolari 35, romunski lei 54, nemške marke 46, avstr. krome 7.

+ Promet Češkoslovaške z Jugoslavijo. Promet blaga CSR z Jugoslavijo se urejuje v sporazumu z Jugoslavijo začasnem kakor sledi: 1. Za postaje Maribor, Ljubljana, Zagreb in Sisak se bo v češkoslovaški republiki sprejemalo na teden samo 30 do 40 vagonov pošilk. Prometna dovoljenja, katera bodo izstavljena le za določen teden za te pošiljke, dale časno ministrstvo železnice dep. III/I. v Pragi. 2. Pošiljke za postaje Bosanski Brod, Zemun, Beograd, Vinkovci in Cacak loco in

transito se lahko sprejemajo v neomejeni množini. Za te pošiljke daje prometno dovoljenje ravnateljstvo železnice, kateremu je oddana postala področna. Prometna dovoljenja, izdana od narodov češkoslovaške države železnice, so voljavna za vse železnice in prono do naslovne postaje v Jugoslaviji, tako da drugih prometnih dovoljenj ni treba. Pošiljke, katerim je bilo prometno dovoljenje izdano od ministrstva železnice v Pragi, se bodo zbirala v Cmutu (Gmünd), Brestave (Lundeburg) in Dovinski Novi Vasi (Theben-Neudorf). Iz imenovanih postaj bodo te pošiljke odpravljene vsako soboto v posebnih skupinah z direktnimi tovornimi vlaki. Tovorni listi so lahko ali direktni iz oddaljene postaje do jugoslovanske naslovne postaje in je treba v tem slučaju navesti eno izmed omenjenih zbirališč kot prehodno postajo in obenem navesti vstopno postajo Maribor, ali pa se pošiljke lahko oddajo k rekepediciji v zbiralnih postajah.

+ Veliko težišče škrliljevca so našli v Zagorju. Odkril ga je trgovec Ivan Saliko iz Bodnje. Kakor poročajo, je škrlilevec zelo dobre vrste.

+ Na avstrijski sejmi v Mariboru 12. t. m. so prignali 184 praščev. Kupčija pa ni bila velika, ker je bil prihod kapecev zaradi slabega vremena zelo majhen.

+ Puškarska v Kranju. Ustanovni obč. zbor Puškarske zadruge v Kranju se vrši v petek 19. t. m. ob 20. pri Petercu v Kranju z nastopnim dnevnim redom: 1. Poročilo o puškarski obrti. 2. Poročilo o namenu Puškarske zadruge. 3. Priglasitev članov. 4. Čitanje združinskih pravil. 5. Volitev. Ker je ustanovitev puškarske zadruge v Sloveniji izredne važnosti za celo našo državo in ker je pristop k zadrugi omogočen vsakemu, ki plača vsaj en zadrugi doleži, je v interesu vsakega posameznika, kakor celokupnosti, da je ustanovni obč. zbor najšteviljeje obiskan.

+ Viliha davka pri nas in drugje. Pri nas pride na eno osebo na leto povprečno okoli 250 dinarjev davka, dočim pride na pr. v Franciji okoli 1000, v Bolgariji, Rumuniji in Madžarski okoli 800 dinarjev na osebo. Torej ni pri nas tako zelo hudo.

Dnevne vesti.

— K zboljšanju orožniških pristojbin. Poročajo nam: Orožniki so dobili od 1. oktobra nazaj naklonjenih borih 400 kron mesečno, kateri znesek se na nikakor ne more smatrati kot povšek, temveč nekaj dodatka k onim izdatkom za življenjske potrebe. Katere dobiva orožništvo iz skladišča Dravske divizijske oblasti. Od 1. m. m. so dobivali orožniki tam živila n. pr. moko po 6 in 8 kron kilogram. Ko so dobili orožniki omenjeno doklado, se so obenem tudi cene moka zvišale na 9.50 zirovna 14.50 K. Orožniki so ostali torej olede plače tam, kjer so bili popreč. Povška družinskim članom od 1 na 3 dinarje dnevno. Še orožništvo ni prešlo in za tudi kakor razmere v uradnih gospodarskega urada kažejo — ne bo prešlo v dolednem času. Ako že vlada teh borih kron orožništvu nakloni, naj se mu vsaj izplačanje tega priboljška ne ovira in takol izvrši. Ako so bili dosedanja dokumenti za izplačilo dravinskih doklad družinskim članom doslej dobri, zakaj bi isti dokumenti ne zadostovali tudi sedaj. Skoro se zdi, da se to dela namenoma, samo da se napravljajo ovire v takoljšnem izplačevanju nakazanih priboljškov in povzroča pri orožništvu nezadovolstvo.

— Državni davek na koncerte. Društva in druge urreditelji koncertov že skoro pol leta zamažali na rešitev prošnje za povrnitev preveč plačanega davka od neprodanih vstopnic. Obetovano prosimo, da finančno ravnateljstvo čimprej reši omenjene prošnje ter prizadejati povrne plačane zneske.

— Umrle v Gornjem pri Celju. Jakob Virant, oče našega glavnega urednika v. Stanka Viranta. Star je bil 62 let. N v m. m.

— Nova stranka. Z Gorenjskega nam pišejo: Da se v volilnem gibanju napravi še večja zmešnjava, kakor je bila dosedaj, se je ustanovila 14. t. m. v Kranju nova stranka in sicer pod imenom SGOS (Samostojna gospodarsko - obrtna stranka). Stranka si prizadeva dati značaj nadstrankarske organizacije. Ako bi to uspelo, ne vemo, ker se je že pri sestavi kandidatske liste pokazalo, kakšno nadstrankarstvo s tem, da je nastopil kot nosilec liste bivši zagrebški študentski član Vavpotič. Da pred volje je bil aktiven avstrijski nadporočnik v Pulj — zapustil vojaško službo (zakaj, sam najbolje ve), kakor za se sprejel njegov varuh bivši deželni glavar dr. Šušteršič v svojo službo. Ob prevratu, ko je Šušteršič odšel, so postala tudi njemu v deželni službi prevroča ta listi knji je bilš žurnirov tovarne za poštstvo na Gorenjskem. S tem je zadobil častni naslov obrtnika, za kar se pa praktično ni nikoli izkazal. In to naj bo obrtniški zastopnik v parlamentu? Mi obrtniki pozdravljamo vsak dober poziv, a kaj takega energično odklanjamo, ker iz tega ne vidimo, da je novo ustanovljena stranka SGOS samo slavnati privesek kake stare stranke, ki se ne upa s praviim imenom na dan, temveč hoče v kalnem ribarju. Mi bomo volili moše, katere poznamo, da so po poklicu pravi obrtniki in ki imajo neoporečno politično protokolo.

— Naši volni izdelki v Indiji. Po poročilu »Obzora« se nahaja v Ahmednagru pri Bombayu v Indiji 27 jugoslovanskih etnikov, za katere se niče ne zmeni. Trkral so brzojavili v Beograd, a niso dobili odgovora. Trpilo hudo pomanjkanje in se ne smejo niti ganiti. Slovenca sta dva in sicer Ivan Ivanuša, kmet s Marita, in Josip Stronar, inženir iz Postolne.

— Razpisujejo se službe asistentov v splošni bolnici v Ljubljani na kl. vrstnem, internem, dermatološkem, nevrološkem-psihiatrskem, porodniškem oddelku in za preiskotero. — Za splošno bolnico v Mariboru se razpisuje služba kirurškega asistenta. Interesenti se opozarjajo na »Uradni list« št. 132.

— Razpisane službe: Pri državni poštovni upravi za delo mesto pisarniškega uradnika: na osemrazredni mešan ljudski šoli v Mostah pri Ljubljani mesto II. veroučitelja; mesto nadučitelja na dvorazredni pri Sv. Boženu v Slov. gor.; mesto nadučitelja na štirirazredni pri Sv. Janju na Dravskem polju; učiteljsko mesto na šestrazredni pri Sv. Lovrenču v Slov. gor.; pri poverjenstvu za javna dela tri mesta računskih praktikantov. Interesenti se opozarjajo na »Uradni list« št. 132.

— Pozor pred metilnim spirantom (fiozekt)! Pred kratkim se je neki strojni mojster težko poškodoval vsled eksplozije svečelke, napolnjene z metilnim spirantom. Zdravstveni odsek radi tega opozarja, da je metilni spirito zelo strupen. Zaužit v večjih množinah prouzroča smrt, v manjših množinah pa hud glavobol, omotico, bljuvanje, ohromelost nog itd, ter težka vnetja na očeh, ki privedejo lahko do slepote. Tudi vdihavanje metilnega spirita je zelo škodljivo. Zaradi tega je njega primerejati k drugim žganim plamam, k parfumu in kosmetičnim preparatom po neki naredbi strogo prepovedano. V vseh obratih in sploh povsod, kjer se uporablja metilni spirito, je gledati na to, da se delavni prostori dobro prezračujejo. Delavci naj pazijo na svojo svojo rok in naj si rane na rokah dobro obvežejo. Kjer pa izdatna ventilacija ni možna, na pr. pri hišnih industrijah, naj eden in isti delavec nima predolgo opravka z metilnim ali donaturiranim spirantom. Uporaba metilnega spirita v gorilne namene je radi mogočih eksplozij zelo opasna. Stori se se primerni koraki, da se prosta predala metilnega alkohola sploh prepove.

— Z brzovlaka je padel večer pri postaji Borovnica strolovodja Avg. Nežič ter dobil težke notranje poškodbe. Prepelali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnico.

— Konec brez nadzorstva je gusil na cesti v Siskli J. D. iz Dotule. Opoznamo se je začel pripraviti s stražnikom ter se upiral aretaciji. Na policiji je bil ojašan za 300 K, tako da bo moral delati en dan ilako z vožajo kamenja.

— Ukradena železna blagajna. Na Martinovo ponoči je v Novem mestu nekdo vstopil v trgovino J. K. ter odnesel železno blagajno s 40.000 K, in sicer je bil 1 bankovec po 1000 dinarjev, 83 bankovcev po 100 din., nekaj 20 in 10 dinarskih novčanic ter za 100 K razcefranega drobiža. Razbito blagajno so drugi dan našli blizu šole na Ormu. Od odnešenega denarja je bilo 32 tisoč K trgovčeva last, ostalih 8000 pa Citalnice in obrtnega društva.

— V gospe preoblečena služkinja. Kakor smo nedavno poročali, je neka Leopoldina Korper okradla svojega gospodarja, vstop. mornar. uradnika P. ter preoblečena v najboljšo gospojno obleko pobegnila. Te dni so Polkio izsledili v Zagrebu ter izročili sodišču.

Ljubljana.

— Skrbimo za svoje sovražnike! Na ljubljanskem kolodvoru nalagajo dan za dnevom najboljše dele volov, ki gredo preko meje za Nemce in Italijane. Tudi žišenski mesarji prispevajo k izvozu natovorjene voze.

— Odranjanje »sohanov«. Ne smililo se nam verizniki, ako imi stranki pošteno »zasloilo« oddane sobe toda druga je ako morajo ravni dilaki plačevati odušne cene. Poznamo najemnika, ki plačuje letno za celo stanovanje le 600 K a eno sobo brez posteljnine oddaja dvema dijakoma za mesečnih 360 K. torej ima stanovanje zastojni ter še zraven zasluži 3720 K. Če bi na najemniku hišni posestnik malo oviljal stanovanje bi na hiši seveda vel križi doll.

— Drugo javno predavanje priredi »Društvo ljubiteljev filozofske fakultete« v proslavo 250 letnice smrti Jana A. Komenskake v petek dne 19. t. m. ob 8 uri zvečer v zbornici na univerzi. Predava g. dr. Ivan Lah Vstopnina za sedež 4 K. stolišče 2 K. Prodaja vstopnic pol ure pred začetkom istotam. K obilni odežbi vabi odbor.

— Gospod Lazar Knežević, načelnik ministrstva prosvete, je obiskal 16. t. m. ljubljansko univerzo ter si ogledal vse univerzitetne naprave in institute.

— 70-letnica rojstva praznuje danes gosp. Franc Jeločnik, krojaški mojster in bivši večletni načelnik »Krojaške zadruge« v Ljubljani. Jubilant, ki je še zdrav in čil, iskreno čestitamo!

— Razmere v deželni bolnici. Bolniki iz deželne bolnice se pritožujejo, da je tam tako slaba hrana, da so že vsi oslabilili. Ko so se te dni pritožili radi slabe hrane pri nadzorniku, jih je za zapodil z besedami: »Marš ven!« Kakor čujemo, dobivajo bolniki nekatere dni bade samo kisto repo, kisto zelje in podobno, in še to slabo zabolteno. Da je takšna hrana za bolnike neprimerna, je dovolj jasno. Tudi bolniki so ljudje, in zato je treba z njimi človeško postopati.

— Tedenski izkaz za ljubljansko občino izkazuje 22 novorojencev in 25 umrlih, med katerimi je 14 tučev. Za jetiko je umrlo 6 ljudi. Zagrebo je zopet bolnih 5 oseb (tučev), umri ni za grizo niče.

— Češka obec v Ljubljani. V soboto dne 20. t. m. šenska schuze v rest. mist. Narod. domu v 8. hod. večer. Na poštadi: volby do konstituanty. Učast vseh šlenu nutna!

— Društvo užiltniskih uslužbencev v Ljubljani naznanja svojim tovarišem, da se vrši 21. t. m. ob 14. popoldne izreden občni zbor v prostorih užiltniskega urada, Sv. Jakoba nabrežje 33. Vabijo se tovariši, da se zborovanja zanesljivo udeležijo, posebno nad 40 let stari, ker se bo sklepalo o naši bodočnosti. V slučaju neskladnosti, se vrši občni zbor pol ure pozneje pri vsakem številu članov.

— Osem podpor za mestno rovežo po K je na magistratu razpisanih. Več na oglasu na rotovžu.

— Hudeledska nagajivost. Kovaškemu mojstru in hišnemu posestniku V. U. je neznani zlikavec v noči 14. t. m. odpejal z dvorišča športni voz (sig), ki ga je imel v popravilu ter ga odpejal na Prule, tam pa prevrnil v Ljubljano. Voz je bil vreden 4000 K. Obenem je zastavl pri Kovaču dvorišna vrata z velikim dravensim pajonom in kamnom.

— Prijateljski pivski bratje. St. P. je z nekim Z. in njegovim tovarišem popival po ljubljanskim gostilnah. Da bi ntrili svoja tovariša za nadaljno popivanje je v kolodvorski restavraciji Z. pokazal svojo listnoco z 2500 K. To je bila usodna zaupnost. Kajti kmalu sta ga zapustila tovariša, s seboj pa sta povabila tudi denarnico.

— Hud izanc. F. Zagar iz Iga je nevaren in nasilen človek, ki je bil že nešteto krat pri sodniti in policijski kaznovan. Na Martinovo nedeljo se je najprej preskrbel za to, ter zili skozi grlo večje množice alkohola, nato pa je zahrepenel tudi njegova duša po hrani. Napotil se je k popoldanski predstavi v »Ljudski dom« igra pa Zagar ni ugajala. Toda kritike kot olikan govor ni morda izražal s sklanjem ali življenjem, temveč začel je prav debelo preklinjati in premetavati stole. Prihitele sta dva stražnika ter ga odnesla proti stražnici. Zagar pa je kričale protestiral, otepal okrog sebe, se slokel da nageza ter kot Adam bežal proti šentpeterski vojašnici, kjer so za 3 volaki spravili v vojašnico, potem ga pa z vrvmi povezanega na vozičeka pripeljali na polje. ravnateljstva.

— Sir in sadje po izredno znižanih cenah je prodajal blapoc Ed. B. kar na čisti mabokdožim. Kaj takega sicer ni kaznivo, toda B. je to blago kradel svojem gospodarju P. Kh. izročili so ga sodišču.

— Razne tatvine. Strojnika Jugoslovanske tiskarne A. J. je nekdo iz sohe odnesel ziskaste pelerino vredno 1000 K in suknjič vreden 800 K. — V kavarni Unio je bila trgovca K. iz Linca ukradena črna usnjata torbica s raznimi spisi in posnimi dokumenti. — Gostilničarju Avg. K. v Ciglarjevi ulici je bilo z dvorišča odnešeno raznega perila za 1500 K.

— Vlomil v noči 11. t. m. je bilo vlomljeno v spalno sobo hlapcev Fr. Krapaž ter odnešena enoma hlanec 270 srebrnih kron in za 700 K bankovcev.

— Poizvedba. Vilhar Franjo, bančni uradnik v Ljubljani, se naproša, da pošlje svoj naslov svaku v Sošani.

— Mesečno sobo lide skromen. solda gospod, ki je ves dan odsoten. Cenjena ponudba na uredništvo »Jugoslavije« (frankofonska ul.) pod Soba 25.

Maribor.

Državni verizniški urad je obsodil M. ho Glasica in Marijo Posatovo, oba iz Špilja, zaradi polikusa filatapsva klobas na 100 kron globe in osem dni zapore. — Izvošček Konrad Tormovek je bil, ker je zahteval ob priliki Sokolskega zleta za vožnjo s Tezno v mesto 150 K, obsodjen na 500 kron globe in 24 ur zapore. — Gostilničar Ljudevit Vlahovič je bil obsodjen na 200 kron globe, ker so se zemlje prodajale v njegovih gostilni po višji, kakor po oblastveno določeni ceni.

Celje.

Za četrti porotno zasedanje pri celjskem okrožnem sodišču so izbrani sledeči porotniki in sicer: I. Glavni porotniki: Glojcek Ivan, Spodnje Krase 17; Jager Avgust, Bezovje; Marinc Jožef, St. Pave; Gologaranc Franc, Prevat; Golavšek Fr. Magdalena; Drenj Josip, Volniška okolica; Kostajnski J. Pišec; Gruden M. Celje; Gobec St. Hotaniet; Potoko A. Sv. Pongrac; Stiglic Fr. Ločica št. 30; Okorn A. Prekorje; Koren M. Silova; Pustek Ferdj. Samerj; Vizlak A. Liboče; Smernik Jos. Celje; Hirbnerik Franc, Legen 69; Kačič Luka, Sv. Krištof 33; Cencl Ivan, Tremarje; Janc Anton, Latkovavac; Stefančlov Anton, Stojnoselo; Lesjak Jurij, Slivnica; Drobnič Franc, Laško; König Jožef, Vransko; Mastnak Jurij, Razgor; Potoko Pongrac, Zabukovca; Rozman Franc, Mala Breza; Plaskan Franc, Orlavac; Steiner Jožef, Zalec; Petan Anton, Gorica; Pušnik Ivan, Smartno; Radej Ivan, Brez 28; Umek Anton, Brežice; Roblek Franc, Zalec; Crepišek Anton, Novake; Jesih Matevž, Bukovje. II. Nadomestni porotniki: Lukas Franc, Celje; Cank Lenart, Skofljavac; Mastnak Janez, Šibenek; Sodin Franc, Bukovžlak; Rojc Jožef, Zalec; Kuček Edvard. Zalec; Komolšek Martin, Trnovlje; Turnšek Franc, Gorica; Spindler Vekosl, Celje.

Volilno gibanje.

SLS ima v nedeljo 21. t. m. dopolno v Unio volilni shod.

Tudi komunisti prirejajo povod volilne shode, ki so pa zelo pičlo obiskani. Znamjenje, da narod ne veruje v komunistične utopije.

Gledališče in glasba.

Rukavina — ožbljlni umjetnik. Listič »Naša Sloga«, ki izhaja na Dunaju, zopet spetira na šefredakterje ljubljanskih časopisov, naj ne dopuščajo, da se g. ravnatelj Friderik Rukavina »napada« brez vzroka.

in pravi, da so žele v Jugoslaviji o njem nedostojne kritike. — Jsko čudo se nam zdi, da ima g. Rukavina pri današki »Naši Slogi« tako vnete zagovornike, katerim pa ni priateljsko svetovali, da se naj v naše kulturne zadeve nikar ne vmešavajo. Hkratu pa konstatiramo, da naš list ni nikoli prihajal nedostojnih kritik, zamočel je raje marsikaj, kar bi bilo škodljivo gledu našega gledišča. Lokejše »Naše Sloga« zato odločno odklanjamo in bomo tudi v bodoče o opernih predstavah poročali strano in nepristransko, naj bo to potem »Naša Sloga« vše ali pa ne. Po zaslugi bomo ocenili vsakega, naj si je tudi »ozbljlni umjetnik«.

Dalibor. Tedne in tedne smo čakali na druzko operno noviteto v sezoni, pač le v pričakovanju, da bo po dolgem študiju opera pošteno pripravljena in izvajana. Torkova predstava »Daliborja« je tema pričakovanja ustregla je deloma, zato po čakamo z eno izvajanja po reprizah. P. Današnji simfonistični koncert v Unionski dvorani se prične točno ob 8. uri zvečer. Občinstvo se opozarja, da med izvajanjem mogočne Dvorakove simfonije vstop v dvorano ni dovoljen. — Kot koncertni mojster sodeluje gosp. prof. Jeraj. K.

Mestno gledališče v Celju. V soboto 20. nov. ob 20 uri se vprizori izven abonentov pri znižanih cenah štirideljanska Cankarjeva komedija »Za narodov blagor«.

Koncert Thierry. J. Jeraj. Brezovščak, ki bi se imel vršiti v veliki dvorani »Unio« v Celju dne 15. t. m., se je moral v zadnjem trenutku odpovedati, ker se je k prireditvi zbralo komaj kakih 50 ljudi. Ta dogodek za Celje ni nič novega!

Novo skladišče: Anton Lajovic; Posna samota, samospevi za en glas s spremljevanjem klavirja, Cena 4 din. Trile moški zbori: E. Adamič; Ljubli. M. Rožanec; Mak. Žari. Z. Prolovec; Jaz bi rad rdečih rož. Cena 10 K. Izdalo se založilo povsko društvo »Ljubljanski Zvon«. Naročajo in dobe se pri društvu ter v knjižarnah.

Zadnja leta je zagodato bel dan boro malo slovenskih skladb, zato je razveseljevo dolestvo, da smo dobili v »Ljubljanskem Zvonu« podjetnega založnika. Založena skladbe se pripravljajo vredne, zato naj si jih omisli, vsi, ki jim je napredek naše glasbe pri srcu.

Književnost in umetnost.

Machlavič Nicolai: Vladar. Prevodel in uvod napisal Abduis. Natisnila in založila Zvezna tiskarna. Strani 103. Broširana stane knjiža 30 K, vezana pa 25 K. Machlavič je napisal to knjižo, ko je bila njegova domovina Italija še razkosana in polnizana. Odpor proti suženstvu je rodil v Machlavičevu nazore, ki jih označujemo kratko machlavičizem, katerega pa sicer ne moremo odobravati. Knjiža je zelo zanimiva. Po Machlavičju se čisto sodi tudi italijanski narod. Knjižo toplo priporočamo.

Vsevolod Mihajlovič Garsin: Crveni cvitjak I drugo pričo. Kot 54. dn 56. zv. »Narodne knjižnice« (Zagreb, Volniška ul. 13) so ravnarji že izbrane povesti znamenitega ruskega pisatelja. Knjiža stane broširana 10 kron, elegantno vezana pa 16 K. Priporočamo.

Janko Leskovar: Sleno ljubavi. Druga izdaja. G. Leskovar je priznan dober hrvatski pisatelj, zato knjižo toplo priporočamo. Knjiža stane broširana 15, elegantno vezana pa 21 K. Naroča se pri Narodni knjižnici, Zagreb, Volniška ulica 13.

Sport in turistika.

Pri nedeljski nogometni tekmi v Mariboru je zmagal narasčal S. K. Maribor proti narasčalu »Rapida« s 4 : 1.

Pokrajina.

V Vevčah je bilo v noči 6. t. m. vlomljeno pri čevljarju Fr. Faganju ter pokradeno: 20 metrov rufavega suknja, 2 muhi, 4 srajce, 2 para spod. hlače, 2 para nogavice, 2 žepna roba in 1 brisača. Skupna vrednost pokradenih reči znaša okrog 2 tisoč 800 K.

Vrhinja. Naš vodovod je popolnoma odpovedal. Zadnji čas je, da pregleda vodovodno napravo kak strokovnjak ter to popravi. Posebno zadnje čase se opaža, da je baš zjutraj najmanj vode, oziroma sploh ne teče. To pa radi tega, ker so ljudje na Novi cesti toliko previdni, da si zjutraj naberejo veliko več vode, kot jo potrebujejo. So celo stranke, ki si o pravičilo tudi za slučaj požara. Treba je rodu, in tega je dolžna napraviti občina.

Kokra nad Kranjem. Na naslov poštnega ravnateljstva.) V »Jugoslaviji« štiamo, da je Slovencem v Železni kapli žal, ker ne vozi več poštni avtomobil Kranj - Železna kapla. Ne samo tem, temveč cel Kokrski dolini se zelo toži za poštnim avtomobilom. Dobil val smo vsak dan pošto, sedaj pa voz iz Kranja poštni voz le do Že. Kokre dopolne, a še to samo vsak drugi dan. Vsi uradi v Predvoru, Olševku, Kokri in na Jezerskem dobivajo pošto le vsak drugi dan.

dan. Zgodilo se pa tudi, da pozabljeni poštni torbice v Kranju in vsa koroskodena in časopis se zakasne za štiri ali še več dni. Zakaj ne vozi vsak dan? Prizadeti prosimo, da poštno ravnateljstvo zopet rvede redno vsakdanjo pošto. — Kokrjani.

Grobarno. Pred kratkim je nameraval neki gospod dati aretirati dva vojaka radi zabavljaja na vojaštvo. Prišla sta s Koroskega, udrihala proti Šebom, češ da jim ne presrečijo niti oblek. Omenjena sta tudi, da bo Italijan že vrnil Primorje, ko pride cesar Kori nazaj. Na to besedičenje sta dobila dovolj odločen odgovor in sta jo takoj popihala, da jih ni bilo mogoče niti priti. Zlostno, da naši ljudje, navajeni suženstva, še sedaj ne morejo pojmovati, da so svobodni in da so enokopravni s Srbi, temveč si domišljajo, da so pod »Šebom«, kot so bili prej pod »Nemcem«.

V Cenum losu v bližini St. Lenarta pri Slov. Goricah se večkrat pojavljajo roparji, ki so že nekaterim kmetom odvzeli živilo, ki so jo li gnali na solem v Maribor. Napadi se vrše največkrat v mraku, tu pa tam tudi po dnevu. 11. t. m. je bil zvečen napaden avtomobil. Gospa, ki je bila v njem, je bila zadeta s kamnom v glavo, da se je onesvestila. Komaj četr ure kasneje so roparji napadli voz. Ker je promet na progi preko Špilja ustavljen, tvorji cesta preko St. Lenarta zelo važno prometno avozo z Apačami in Gornjo Radgono. Radi teh napadov vlada v Slov. Goricah veliko razburjenje. Umetnost bi bilo, da naše oblasti nekaj ukrepejo, da se ta kolovozna zatro.

V Mestnem vrhu pri Ptuju so neznani tatovi vlomili skozi okno v nezasedevo vilo, g. V. M. ter odnesli 2 ruhi, črne usnate hlače, več serviet, 3 lit. tropinova in kakih 20 vina.

Drobiž.

Ozdravitev raka. Kakor poročajo iz Hamburga se je tam posrečilo dr. Rollinu, da je našel sredstvo proti raku. Poizkuše je izvršil na dveh moških, ki sta imela že zelo razvitega žleznega raka. Dr. Rollin izhaja iz dejstva, da obole na rako samo preko 30 let stari ljudje, vsled česar je sklepaj, da so nahajajo v mladostni krvi protisredstva za raka. Radi tega je prenešal kri mladostni na stare ljudi in v oboli gornjih slučajih je imel uspeh. Sedaj preiskuje iznajdbo dalje in hamburska univerza je prevezela način novega zdravljenja. Gotovo pa je že danes, da so more z opisano iznajdbo prvi bolezen znatno olajšati. Čeprav se ni gotovo, da se na ta način rak popolnoma odpravi. Na isti način je ozdravil tudi dr. Krimmel na raku bolnega, ki je zapustil bolnico kot »polnoma ozdravljena«.

Tudi stari Indijanci so si plimbarili zobe. Na zapadu ekvadorske republike so izkopali veliko število lobanj, ki pripadajo nekemu izumrlemu plemenu Indijancev, katere je živelo nekoli v Ameriki in imelo veliko kulturo. Mnoge teh lobanj so frace zobov z zlatini kronami in zlatimi plimbami, ki so tako fino narodelene, kot da bi bile izdelane od prvih strokovnjakov današnjega časa. Mnogi zobovi, zlasti prednji, kažejo sledove filigranskega dela v zlatu.

Mali oglasi.

Prodaja se:

PRODAM ALI ZAMENJAM

za bakreni kotel dobro ohranjen starinso posteljo (mahagoni) za razgneti, s spodnjim madracem. Vprašati: Spodnja Siska, Nova ulica 206-1, levo. 2290

CRNA MOŠKA SUKNJA

se prodaja. Ogleda se v Hrenovi ul. 14-1. 2291

PISALNI STROJ

dobro ohranjen, s čisto pisavo in fotografirani aparat 9x12 s dvojnimi izvečkom, objektiv »Rodenstock Doppel Anastigmat Eurynar« 1 : 6,8 f — 135 mm, zapiralo liso in tri kasete, se prodajo pri Igliču, Kolodvorska ulica 28. 2292

ZALOGA POHIŠTVA

In tapetniška delavnica Brata Sever, Ljubljana, Kolizej, Vabimo na ogled. 2050

Kupl se:

HISA Z GOSTILNO

In nekaj zemljišča, v bližini Ljubljane, se takoj kupi, ali se tudi vzame v najem. Ponudbe pod »Ugodno priliko« naj upravništvo »Jugoslavije«. 2289

Službe:

VZGOJITELJICA

se sprejme k šestletnemu dočku takol. Po nudbe stati na Gluro Valtaj, Maribor. Solska ulica 1. 2282

Razno:

SLIKE ZA LEGITIMACIJE

Izvršuje najhitreje Hazon Hlšer, fotograf, Ljubljana, Valvazorjev trg 7, nasproti Kz. žanske cerkve.

M. Zevaco.

Kraljev vitez.Zgodovinski roman
(Dolge.)

»Napreil!« le vele Concini s kratkim, steklenim krikom podobnim točen, kadar odveže krvoločne pse. Rinaldo in Pontraille sta navalila prva, za njima Bazorges, Louvignac, Chialabre in Montreval, in nazadnje dober tucat najetih rokovtlačev.

»Živega hočem! Pripelji me ga živega!« le zagrmel Concini.

S krvavini očmi in odprtimi usti je drla truma na stonpice. Vitez jih je čakal, ves paležen, napet kakor vzmet, z napetimi ostrino. In zdajci se je začelo renčanje, vpitje, preklinjanje in rolnjenje z nečloveškimi glasovi: napadavci so bili dospeli do vrha Concini je videl snopad in zarinul pozabivši svoje lastno naročilo, da naj ga vlamajo živega:

»Bili! Sekali! Kolji! Po njem!« — Tisoč cekinov tistemu, kjer mi pri- nesel mežovo erko. Oh! Jo! Strahopetci!

Kaj se je bilo zgodilo? Napadavci so se zaleteli vsi hkrati. Capestanz na te začel z bliskovito, mehanično navelo porivati svoj ogromni rahir v ta kup človeškega mesa. Kri je brizgala tuljenje zadetih se je razlevalo daleč na okoli. Prvi trije so bili ranjeni: hoteč se umekniti, so potisnili ostalo trumo nazaj, da je zropotala preklinjala se pod znožje stonpice.

»Zalci!« le volil Concini. »Strahopetci! Napreil! Bili! Kolji!«

Tudi Rinaldo se je bil znašel pod stonpicami. Ali Rinaldo, dast lopov, kar je pri Lahih navada, je bil po svoje hlaiber, kar je pri Lahih kaj redka stvar. Ni se bal rane, tudi smrtne ne. In bil je resnično vdan gospodarju. Predvsem pa: sovražil je Capestanga iz dna svoje malopridne duše. Skoraj pokolno je vili maršalu:

»Potrpite, visokost. Dobite ga!« To reši je vzdignil oči. Kar je videl, ga je prešinilo z divjim veseljem:

Capestanz je bil brez ravnja. V sekundi, ko so planili napadavci proti njemu je vitez petkrat ali šestkrat porinil meč v njih kopice: nato pa, ko se je udri ta živi plaz navzdol, je zdajci onazil, da drži v roki okrasek brez ostrine. Rinaldo je bil zlonil z poslednjim besnim mahom!

Začutil se je izgubljenega.

»Razorožen je!« so zavpili spo- daj.

»Napreil! Dajmo ga! Kolji!«

Prvih so kvišku kakor volkovi na upchano žival. To je bil konec! Capestanz se je ozrl s pogledom obotlenca, ki ve, da mu je umre- ti, in vendar še išče rešitve. Zavrisnil je ter se zagrohtal: z bliskovitim pripogibom je vzdignil reč, ki je slo- vela tik ob tni. Ze so drli sovraž- niki po stonpicah, že je tulil sprednji krvolok:

»Da vidiš, kdo je Rinaldo, lo- pov!«

— Ko je zarjula žrtev z novim, podeseterjenim zasmehom:

»Da vidite, kdo je Henrik Veliki, drhal!«

Concini, ki je čakal na dvori- šču, in brezdelnim gledavcem, ki so se zbirali kroginkrog, da bi videli, kako primejo »razbojnika«, se je pouditi neverjeten prizor: Capes- tang, brez meča in bodala — vrgel ga je bil od sebe — je treskal po buticah svojih napadavcev z ogrom- no železno ploščo! Udarci so bob- neli, morivci so se umikali, vitez je vriskal, in plošča je padala brez usmiljenja. Ko je bil novi napad od- bit in se je zbegana truma vnovič pebirala pod stonpicami, tipaje si krvave glave, pa je zavilil orožje nad glavo, kažoč ga vsemu ljudstvu, in zagrmel:

»Živel veliki Henrik! Živel Hen- rik Cetrti!«

Narod je cepetal od veselja. Po- krivala so letela v zrak, in glaseč krik je odgovoril nezmagljivemu bojevniku:

»Živel veliki Henrik!«

Concini si je pulil lase. Rinaldo in še do petnajst drugih si je obve- zovalo dobljene rane.

Tisti hip pa se je spustila mro- žica gledavcev v obupen beg in se razkronila na vse strani.

»Semkaj, semkaj! Na pomoč!« so zavpili maršalovi ljudje ter pla- nili na prosto.

In res je bilo došlo ojačenje. Iz Tournonske ulice je pridrevilo v kalopu štirideset konjenikov — Če- ta, ki jo je pustil maršal v rezervi. Brez padori se so zagnali v hudi, podiraje in teptaje vse, kar se ni utegnulo rešiti. Minuto nato je bila

zbrana vsa pomnožena sila iznova okrog gostilen.

»Naskočite!« le prižgal Concini, kažoč jim stonpice. »Kaj čaka- te? Napreil!«

Capestanz je videl, da so dobili morivci pomoč. On sam, tam doli pa sto kalenih volnikov! Ponosna zona ga je izpreletela: to je bila smrt, kakršne si je želel odnek- daj! Umeknil se je na podstrešje in let zadelavati tudi dvoriščno lino: ko je bil zaslon dograjen, je preki- žal roke in zaklical:

»Kar nadme, tanci, kdor se upa! Toda nazite, dokler vas ni več ko sto!«

Iznenadila ga je čudna tišina, ki je vladala zunaj. Nihče ni ubogal Conciničevega povelja: narobe, zde- lo se je kakor bi bili vsi sablači in konjeniki, zapustili bojišče. Viteza je ponadla tesnoba.

»Posvetnico se in zgovarajo,« mu je prišlo na um. »Toda kaj?« Oh! je vzkliknil takrat in izbulil oči od groze.

Iz kota se je vrtinčil dim! Tenka, bela štrénica dima se je vila ob tleh ter postajala čedalje bolj gosta in črna: še hip, in bruhnil je cel tede- dušek oblak: začulo se je praske- tanje, in tam, kjer se je bilo poka- dilo izbrva, je šinil plamen izpod tal! Gostilna je gorela! Obledeli niso bili odšli: ker se ni dal nkrotiti s silo, so ga sklenili orenati kakor listaka iz brloga in so vzeli ogenj na pomoč!

»Strahopetci!« le zarjul Cape- stanz. »Strahopetci!«

In ni hmel drugega orožja kakor bodalo in zlomljen rahir! Plamen je tulil in sikal okrog njega, zunaj pa se je družilo z rolnjenjem požara vpitje in divje vriskanje sovražni- kov. Sablači in konjeniki so gledali kvišku, kazali nestrinje in grohotale iz- zivali Capestanga. In ne zaman: po- favil se je na vrhu stonpice ter krenil nizdoli, v levici bodalo, v desnici zlomljen meč, podoben ranjenemu tieru, ki leze na zadnji bol in kaže lovčemu svoje strašno zobovje.

V prvem hipu je tolna nehota odstopila, nato pa je zavladal gro- zoten molk: vseh sto oblegovavcev je navalilo s stisnjenimi čelustmi, Capestanz je tresčil kakor vilhra med te spadne obraze, v bliskante letel in steklenih očih: sekal in klal je sleno, ne čuteč krvi, ki mu je brizgala v obraz in pluskala na obliki ne čuteč ran, iz katerih je uhalalo nizovo lasno življenje, niti ne vedoč, da ga trga na kose!

In zdajci so ga videli pasti. Deset jih je skočilo nani. Pove- zali so ga, zamašili mu usta in ga vrhli polmrtvega počez na konja.

»Spravite ga v dvorec!« le uka- zal Concini s krinavim, tedva slis- nim glasom.

In maršal in njegova četa, vsi bleli in prepadeni, večina pokrita z ranami, so se spogledali med seboj, ozrli se še enkrat na uleci požar ter zanustili bojišče, pokrito s krvjo in mrličji. Šele na koncu ulice so se od- delnili, kakor bi bili porazili celo armado in vzeli z naskokom utren grad!

Zidar in juvelir
ALOJZIJ FUCHS, Selenburgova ulica 6.
priporoča svoje veliko zalogo ju- velov, zlatnine in srebrnine.
Vsa popravila in nova dela se iz- vskušajo v lastni delavnici točno in solidno.

Gadje gnezdo

je najbolj čvrsto slovensko krepkavalno de- lo iz zadnjih let. Naročite ga lahko za malenkostno svoto 16 kron pri
„ZVEZNI TISKARNI“ v Ljubljani.

Prispel je „Fordson“ universalni gonilni stroj za poljedelstvo.

Stroj se razkazuje posebno v oranji dne 18. in 19. novembra 1920 od 10.—16. ure v Ljubljani ob Dunajski cesti na travniku takoj za topniško vojašnico. Interesentje se vabijo. Pojasnila daje

tvrdka **K. ČAMERNIK & Ko. v Ljubljani,** Dunajska cesta šte. 12, Pot zastopnica. 1970

Tiskovine vseh vrst

za urade, županstva, društva, trgovce, obrtnike itd. izvršuje lično, hitro in ceno

„Zvezna tiskarna“ v Ljubljani, Stari trg šte. 19.

Naročila sprejema tudi upravnilstvo „Jugoslavije“ v Ljubljani, Mariljn trg 8 in njene podružnice v Mariboru, Glavni trg; v 18 Celju, Kralja Petra cesta in v Ptuj, Prešernova ulica.

DANICA krema za obutev

čisti, svetli in ohranja usnje.

Proizvajalci: **„SLAVIA“** tvornica kemikalij izdelkov d. d.

ZAGREB, Ilica 213.

Telefon 3-46. Brojavi: „Cemina“

Pozor! Dospela je velika pošiljatev raznih gum- bov, igel, močnih stvari, večin, finih žlic, rincev za čevlje, zapon, isaletnih stvari, čevljarskih potrebščin in orodja itd. — Za obilen obisk se priporoča tvrdka

JOS. PETELINC, Ljubljana, Sv. Petra nasip 7. Najnižje cene na drobno in na debelo!

Citajte, razširajte, priporočajte narodno-socialistično glasilo**„Nova Pravda“.****Posteljne žitnice lastnega izdelka**

trpežne in zdrave za uporabo, najboljše blago proti takojšnji dobavi v vsaki velikosti.

SERVAT MAKOTTER v Mariboru

Ustanov. leto 1878. Slovenska ulica 2. Ustanov. leta 1878. Izdelovanje posteljnih žitnic in trgovina s pohištvo in posteljno oromo. Vse v največji izbiri. — Preprodajalci dobijo velik popust.

Pozor! Pevci in pevsko društva! Pozor!**Mala pesmarica**

za moški zbor; 20 pesni 11x15 cm

- Štev. 1. Davorin Jenko: Sto čutiš, Srbije tužni?
2. Ivan pl. Zajc: Zrinjsko-Frankopanka.
3. Anton Hajdrih: Slabo sveča je trileta.
4. Anton Hajdrih: Pod ckrnom.
5. Anton Hajdrih: V sladkih sanjah.
6. Anton Hajdrih: Jedransko morje.
7. Ant. n Hajdrih: Pri obnu sva molče stonela.
8. Josip Kocjančič: Slove. Le nocoj še luna mila.
- Vseka pesem stane 1 k; 11 izvodov 10 k.
- Številka 6 in 7 stane po 1 kroni, 11 izvodov 20 kron.
- Dobiva se v
- Zvezni knjigarni, Ljubljana, Mariljn trg šte. 8.**

Rudniku uglja u Aleksineu, Belgijsko Društvo, potreban je tehničar-črtac

koji je vičan u industrijskim postrojjima i usposobljen za izradu planova i za nadzor pri njihovu izvršenju. — Mesto je stalno.

Rudnik je na glavnoj železničkoj pruzi Beograd-Niš, udal en polovinu časa od grada Aleksineca. Činovnici stanuju u gradu.

Ponude sa referencijama slati Direkciji Ugljenih Rudnika, Aleksinec.

1971

špedicijskega uradnika

ki so mu dobro poznani carlinski želez. izvozni in uvozni posli. Bivši železniški in carlinski uradniki imajo prednost. Ponudbe na

Strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani.

Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani

Mariljn trg 8, Wolfsova ulica 1 — Podružnica v Murški Soboti

obrestuje hranilne vloge in vloge na tekoči račun

Ustanovljen septembra 1919.

Prometa do srede junija

nad 65.000.000 kron.

4 1/2 0/0

čisti brez odbitka rentnega davka.

Neposredno pod državnim nadzorstvom.